

Statens Kunstfonds
Projektstøtteudvalg for Scenekunst

EVALUERING AF EGNSTEATRE I DANMARK
SYDDJURS EGNSTEATER

*Lene Bak
Juni 2015*

INDHOLD

1	Indledning	1
2	Resumé af konklusioner og anbefalinger	2
3	Rammer og tal.....	4
3.1	Aktivitet og organisation	4
3.2	Økonomi	4
3.3	Vurdering af rammer og tal	6
4	Kunstnerisk aktivitet	8
4.1	Teatrets tradition og forestillinger	8
4.2	I det blå Bjerg.....	10
4.3	Vurdering af den kunstneriske aktivitet	11
5	Forankring og synlighed.....	12
5.1	Lokal forankring og samarbejde	12
5.2	Kommunikation og synlighed	12
5.3	Vurdering af forankring og synlighed	13
6	Metode – dataindsamling.....	14
	Bilag 1: Alle egnsteatres samlede omsætning i 2013	15
	Bilag 2: Egnsteatres omsætning – 2013, offentligt driftstilskud og øvrige indtægter.....	16

1 INDLEDNING

Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst (udvalget) har ønsket en uvildig evaluering af egnsteatret Syddjurs Egnsteater i forbindelse med teatrets nuværende aftaleperiode (2013-16). Til det formål har udvalget indgået aftale med dramaturg og chefkonsulent Lene Bak (evaluator), som har gennemført evalueringen i perioden februar – juni 2015.

Syddjurs Egnsteater er hjemmehørende i Rønne på Djursland. Teatret har eksisteret siden 2009, tidligere under navnet Teaterkompagniet, men siden 2012 under det nuværende navn. Teatret er organiseret som en selvejende institution, med lokalt tilskud fra Syddjurs Kommune. Teatret har landets mindste økonomi som egnsteater, med en samlet omsætning på ca. 3,3 mio. kr./år, heraf udgør egenomsætningen 16-29 %.

De overordnede formål med evalueringen er formuleret af Kulturstyrelsen:

Formål med evalueringen

1. Medvirke til udvikling af teatrets faglige og kunstneriske niveau gennem dialog med aftaleparterne
2. Sikre at de statslige tilskud til teatret og refusion af kommunens udgift hertil bliver anvendt i tråd med det generelle kunstneriske og faglige niveau for egnsteatre.

Evalueringen er baseret på både kvalitative og kvantitative data og vurderer hhv.:

1. Syddjurs Egnsteaters rammer og tal – Økonomiske og organisatoriske forhold
2. Kunstneriske aktiviteter og kvalitet
3. Lokal forankring og synlighed.

Evaluators dataindsamling har bestået af hhv. desk research (selvevaluering, årsrapporter, presseklip og bred orientering i teatrets programmer mv.), besøg på teatret og overværelse af egenproduktionen "I det blå bjerg". Herudover er gennemført interviews og gruppeinterviews med repræsentanter for teatrets ledelse og bestyrelse samt Syddjurs Kommunes kulturudvalgsformand, kulturchef og -konsulent. Data til de økonomiske og organisatoriske forhold er indsamlet af Kulturstyrelsen. Metoden til at vurdere den kunstneriske kvalitet tager udgangspunkt i Ønskekvistmodellen, beskrevet i kapitel 6.

Evaluator vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for et godt samarbejde med alle aktører!

Lene Bak, Lea@Pluss.dk
Juni 2015

2 RESUMÉ AF KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Sammenfattende er det evaluators vurdering, at Syddjurs Egnsteater lever op til målene i egnsteateraftalen og har høj kunstnerisk kvalitet.

Evaluator anbefaler derfor, at Syddjurs Kommune viderefører egnsteateraftalen med Syddjurs Egnsteater.

Videre vurderer evaluator følgende:

- Syddjurs Egnsteater har i perioden fungeret på et spinkelt fundament, både hvad angår administration, fysiske forhold og økonomi. På det grundlag er det bemærkelsesværdigt, at teatret har formået at fastholde kunstnerisk kvalitet, kontinuitet og aktivitetsniveau.
- De aktuelle, fremadrettede disponeringer med styrkelse og professionalisering af administration, PR og markedsføring virker gode og overbevisende.

Det er dog vigtigt, at bestyrelsen og Syddjurs Kommune følger udviklingen løbende og sikrer, at den fornødne konsolidering finder sted, så teatrets fundament styrkes, og teaterlederen får stabiliserede arbejdsforhold.

- Teatrets fysiske forhold har været præget af reovering af teatersal og gentænkning af Kulturhotellet, hvor teatret har til huse. Ultimo 2015 er en ny teatersal og nyindretning af hotellet klar.

Evaluator anbefaler, at Syddjurs Egnsteater – sammen med kommunen – fremadrettet sikrer klare principper for brug af sal og scene, og at parterne arbejder målrettet på en mere samarbejdsorienteret kultur i hotellet.

- Syddjurs Egnsteaters repertoire og kunstneriske valg er spændende, med kreative vinkler, kontinuitet og fornyelse. Der ses en klar linje fra teatrets kunstneriske og kulturpolitiske visioner til produktioner og handling. Teatrets øvrige aktiviteter er i overvejende grad scenekunstrelevante.
- Der er i perioden sket en styrkelse af teatrets lokale forankring og det kommunalpolitiske ejerskab. Til gengæld er PR, markedsføring og strategisk synlighed ikke prioriteret i fornødent omfang.

Det anbefales, at teatret etablerer en venneforening med henblik på den brede lokale forankring, samt at teatret sammen med kommunen undersøger udvidede samarbejdsmuligheder med Norddjurs Kommune. Ligeledes anbefales det, at PR, markedsføring og strategisk synlighed (både digitalt og fysisk) intensiveres, og at fundraising opprioriteres.

Samlet set kan dette konkretiseres ved hjælp af en SWOT-analyse.

STYRKER	SVAGHEDER
<ul style="list-style-type: none">• Meget dedikeret teaterleder• Bredt sammensat og aktiv bestyrelse• Høj kunstnerisk kvalitet• Et godt ungetilbud, der matcher de unge• Et godt teater tilbud til skoler, børn, familier• Teaterskolen BACKSTAGE• Snart en helt ny teatersal• God forretningsmodel (med eksterne kunstnere)• Omfattende turnevirksomhed• Styrket kommunal opbakning• Teatret som branding for kommunen• Gode til at flytte ud af teatersalen og skalere efter forholdene• Aktiv i forhold til Kulturhovedstad 2017• Strategisk samarbejde med Djurslands/Aarhus' kulturinstitutioner samt aktører i nabolande	<ul style="list-style-type: none">• Teatrets aktuelle fysiske begrænsninger, både i forhold til sal/scener, værksted og kontor• Spinkel organisatorisk forankring• Administrativ ustabilitet i perioden• Spinkelt økonomisk fundament• Markedsføring og PR har været underprioriteret i perioden• Begrænset synergi i huset/"Hotellet"• Begrænset sammenhæng mellem Teaterskolen og Kulturskolen• Lille lokalt publikumsunderlag
MULIGHEDER	TRUSLER
<ul style="list-style-type: none">• Styrkelse af administration• Øget lokalt kultursamarbejde• Børneteaterfestival 2018• Mere aktiv opbakning fra Syddjurs Kommune• Mere fokus på publikumsudvikling• Bedre udnyttelse af den fysiske lokalitet• Langt mere fokus på kommunikation og synlighed• Styrket indsats i forhold til lokal forankring• Styrket indsats i forhold til fundraising• Evt. Norddjurs med som hjemkommune	<ul style="list-style-type: none">• Meget afhængig af én person• Hvis for meget af det ikke-kunstnerisk arbejde fortsat varetages af teaterlederen• Evt. uklare principper for prioriteringer i den nye sal/scene• Hvis ikke samarbejde i huset/"Hotellet" styrkes• Hvis Syddjurs Kommune nedprioriterer teatret økonomisk

3 RAMMER OG TAL

3.1 Aktivitet og organisation

Syddjurs Egnsteater er beliggende i Kulturhotellet i Rønne, som teatret deler med kommunens kulturskole, den lokale musikforening og forskellige andre foreninger. Husets gamle teatersal er pt. under genopbygning, og teatret har været uden fast produktions- og spillested i knap to år. Den nye sal og renoveringen af service- og kontorlokaler forventes færdig ultimo 2015. Teatret har i denne periode opmagasinering i eksterne lagerlokaler og lejer på ad hoc basis prøve- og visningslokaler på gymnasiet og højskolen i Rønne og hos øvrige kulturinstitutioner i kommunen. Der er endnu ikke taget stilling til den fremtidige rum- og lokalefordeling i hotellet, samt til principperne for booking og brug af den nye sal og scene.

Ifølge den selvejende institutions vedtægter er teatrets formål at producere børne- og ungdomsteater på et højt kunstnerisk niveau, spille forestillinger stationært, turnere nationalt og internationalt, samt være centrum for teater og kultur i Syddjurs og Østjylland ved at igangsætte kulturelle aktiviteter med børn og unge som primær målgruppe. Endelig skal institutionen arrangere gæstespil med turnerende teaterforestillinger af høj kunstnerisk kvalitet.

Egnsteateraftalen med Syddjurs Kommune præciserer endvidere, at teatret som minimum skal producere to forestillinger om året, arrangere gæstespil for børn og unge, arrangere kurser for dramalærere og kulturinstitutioner, arbejde for etablering af lokal teater-/dramaskole, samt varetage ungdomsscene, hvor lokale unge planlægger og afvikler koncerter, forestillinger og foredrag for andre unge.

Teatrets faste personale består af den kunstneriske leder Hege Tokle samt to administrative medarbejdere. Teatret har ikke fast ensemble, men ansætter freelancekunstnere til de enkelte produktioner, herunder med en del gengangere. Bestyrelsen består aktuelt af fem medlemmer (der kan være op til syv), den er selvsupplerende, og genvalg kan finde sted. Den aktuelle sammensætning repræsenterer en bred kompetenceprofil med strategiske, ledelsesmæssige og kommunikationsfaglige kompetencer, erfaringer og netværk fra øvrige kulturinstitutioner. Der er netop pr. 1. juni 2015 foretaget et formandsskifte, hvor Birgitte Holt Nielsen (operaproducent) er stoppet i bestyrelsen, og Karen Just (HR-konsulent og kommunikationsuddannet) har overtaget formandsskabet. Herudover er indtrådt en lokal folkeskoleleder.

3.2 Økonomi

I regnskabsåret 2012 har Syddjurs Egnsteater en samlet omsætning på ca. 3,4 mio. kr. og i 2013 ca. 3,3 mio. kr. (se tabel 1). Teatret modtager driftstilskud fra Syddjurs Kommune, i 2012 ca. 2,4 mio. kr., i 2013 ca. 2,8 mio. kr. Staten yder refusion af Syddjurs Kommunes driftstilskud til teatret (varierende procentsatser afhængig af den samlede mængde egnsteateranerkendelser)¹.

¹ I 2012 blev 41 % af den kommunale udgift refunderet. I 2013 41,5 %. I 2014 og 2015 er refusionsprocenten hhv. 40 % og 38,5 %.

Teatrets egenomsætning (gennem salg af forestillinger, entreindtægter, sponsorer og fundraising) udgjorde i 2012 knap 1 mio. kr. og i 2013 ca. 0,5 mio. kr., svarende til hhv. 29 % og 16 % af teatrets samlede omsætning. Teatret har en relativt stor turnévirkingsomhed, som spiller positivt ind på egenomsætningen.

Tabel 1: Omsætningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2012 kr.	2012 %	2013 kr.	2013 %
Egenomsætning i alt	959.596	29 %	522.568	16 %
Salg af forestillinger	407.624	12 %	316.416	10 %
Entreindtægter	158.930	5 %	53.701	2 %
Indtægt på øvrige aktiviteter	10.911	0 %	2.320	0 %
Fonde, puljer og sponsorer	382.131	11 %	150.131	5 %
Driftstilskud i alt	2.400.000	71 %	2.777.787	84 %
Syddjurs Kommune	2.400.000	71 %	2.777.787	84 %
Omsætning i alt	3.359.596	100 %	3.300.355	100 %

Teatrets husleje/lokaleomkostninger udgjorde i 2012 ca. 0,5 mio. kr. og i 2013 ca. 0,4 mio. kr., svarende til hhv. 15 % og 12 % af teatrets samlede omkostninger. Samlet omkostningsfordeling fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Omkostningsfordeling i kr. og procent af samlet beløb

	2012 kr.	2012 %	2013 kr.	2013 %
Husleje/lokaleomkostninger	491.730	15%	378.000	12%
Produktion	380.049	11%	208.302	7%
Turnéomkostninger	236.019	7%	219.871	7%
Løn (faste og eksterne)	1.702.458	51%	2.024.788	65%
Øvrige omkostninger	522.369	16%	302.879	10%
Omkostninger i alt	3.332.625	100%	3.133.840	100%
Resultat	26.971		166.515	

Målt på tværs af alle 33 egnsteatre har Syddjurs Egnsteater den laveste omsætning af alle (2013). I alt har otte egnsteatre en omsætning på mindre end 5 mio. kr. (se bilag 1). Teatrets egenomsætning svinger noget; ses tilbage til 2011 og 2012, lå andelen af samlet omsætning på hhv. 28 og 29 %. I 2013 ligger andelen på 16 %, hvilket placerer teatret sammen med de syv andre af landets egnsteatre med en egenomsætning på mindre end 20 % af den samlede omsætning (se bilag 2).

3.3 Vurdering af rammer og tal

Baseret på Kulturstyrelsens data, bearbejdning af disse og de gennemførte interviews, er det evaluators vurdering, at Syddjurs Egnsteater har et spinkelt fundament – organisatorisk, fysisk og økonomisk. I den aktuelle periode har teatret været udfordret på flere måder, både fysisk og organisatorisk-administrativt. Til gengæld tegner udviklingen i den nære fremtid noget bedre.

Organisatorisk har der været en del udskiftning i den administrative stab og generelt utilstrækkelig administrativ opbakning, hvilket har bevirket mangelfuld opgaveløsning, manglende kontinuitet og alt i alt en meget stressende situation for den kunstneriske leder. Bestyrelsen har været bevidst om situationen, og især formandskabet har, sammen med Syddjurs Kommune, meget aktivt støttet op om teatret. Herunder har bestyrelsen stillet krav til den kunstneriske leder om i højere grad at tilpasse planer og ambitioner til de faktiske forhold. Der er netop disponeret med en ændring og styrkelse af det administrative hold, og det organisatorisk fundament fremadrettet virker for evaluator overbevisende.

Situationen har selvsagt været forstærket af, at teatret det sidste halvandet år har ligget i byggerod og ikke haft faste fysiske lokaliteter til at producere og spille forestillinger. Med åbning af den nye teatersal og nye/tilpassede faciliteter for kontor, lager mv., må der formodes at ske en væsentlig fysisk konsolidering omkring årsskiftet 2015-16. Det er evaluators vurdering, at det er ultimativt vigtigt, at der i den forestående periode før åbning af teatersalen foretages klare valg og beslutninger i forhold til teatrets brug af salen og en fornyet og mere åben lokale- og rumfordeling. Der påhviler Syddjurs Kommune og beboerne i Kulturhotellet en opgave med at sikre klare principper for brug af hus, sal og scene, sammen med en langt mere samarbejdsorienteret kultur i huset, så der opstår mere kulturel og organisatorisk synergi. Ligeledes er det vigtigt, at bestyrelsen og kommunen følger teatrets udvikling tæt og sikrer, at de formodede konsolideringer rent faktisk materialiserer sig, så teatrets fundament styrkes, og så rammerne for stabiliserede arbejdsforhold forankres.

Bestyrelsens sammensætning er bred og med en hensigtsmæssig kompetenceprofil. Som det fremgår af ovenstående, er det en aktiv bestyrelse, og der er et godt samarbejde mellem denne og teaterlederen. I forhold til aftalen om selvsupplering fremhæves det i Kulturministeriets anbefalinger vedr. god ledelse i selvejende kulturinstitutioner, at den model ”kan rumme risiko for lukkethed og mangel på fornyelse og de rette kompetencer”. Det er evaluators vurdering, at bestyrelsen i Syddjurs Egnsteater netop er meget opmærksom på både fornyelse og kompetenceprofil.

Ligeledes er opbakningen fra Syddjurs Kommune styrket i den aktuelle kontraktperiode. Det anbefales dog, at der planlægges og fastholdes en kontinuerlig strategisk kommunikations- og mødestruktur mellem teatret og kulturforvaltningen.

Teatrets forretningsmodel med ansættelse af kunstnere til enkeltproduktioner fungerer fint. Teatret benytter en blanding af gengangere og nye kræfter og sikrer på den måde både kontinuitet og fornyelse i samarbejde og kunstneriske udtryk.

Syddjurs Egnsteater har som nævnt det laveste driftsbudget blandt alle egnsteatre, hvilket bevirker et spinkelt økonomisk fundament. Derfor er det afgørende, at der netop sker en konsolidering på det administrative område, samt at teaterlederen justerer planer og ambitioner efter forholdene.

Det er i samme forbindelse relevant at se økonomien i forhold til teatrets beliggenhed og områdets demografi. Syddjurs kommune ligger mellem 20 og 50 km fra Aarhus C. Kommunen har ca. 41.500 indbyggere, eller sammen med Norddjurs Kommune knap 80.000 borgere. Kommunen er resultat af en fusion af tre landkommuner ved kommunalreformen (2007), og den er stadig præget af, at der er flere "hovedbyer" og en spredt infrastruktur. Rønne by har små 3.000 indbyggere, men er samtidig en by med relativt mange ungdomsuddannelser og dermed mange unge. Kommunens kulturbudget er ikke stort, og den politiske prioritering af teatret er således et meget klart tilvalg.

4 KUNSTNERISK AKTIVITET

4.1 Teatrets tradition og forestillinger

Syddjurs Teater har eksisteret som egnsteater i Syddjurs Kommune siden 2009, men inden da har den kunstneriske leder haft teatervirksomhed både i Norge og Danmark under navnet Teaterkompagniet. Der er således en lang tradition og klar kunstnerisk linje i teatrets produktioner. Teatret spiller og viser primært børne- og ungdomsteater.

Teatrets kunstneriske vision er at give publikum – børn, unge og deres voksne – mulighed for at opleve sig selv, livet, hverdagen og ikke mindst "nuet" i et nyt perspektiv, så publikum forlader teatret en lille smule rigere, både i oplevelse og i tanke. Det skal ske gennem historier, som "får publikum til at grine, græde, blive bevæget og reflektere – ofte med et element af eventyrets magi". Teatret sætter altid den gode historie i centrum, gerne med få og enkle sceniske hjælpemidler. Der er tale om ny dansk dramatik, hvor inspirationen til forestillingerne kommer fra det virkelige liv, så publikum kan relatere til historierne, og gerne med udgangspunkt i lokale historier, som bliver gravet frem og undersøgt for deres sceniske og dramatiske potentiale.

Den kulturpolitiske vision for Syddjurs Egnsteater er, som lokalt egnsteater, at være kendt og synligt tilstede for børn og unge i Syddjurs kommune og at markedsføre Djursland som en kulturel faktor i det øvrige Danmark og i udlandet.

Teatrets aktuelle repertoire knytter sig især til et fireårigt projekt "Hjerterum", med start i 2014 og finale i 2017 – en samproduktion med Teaterhuset Filuren i Aarhus og med før- og efterworkshops på skoler i både Syddjurs og Aarhus. Forestillingen er henvendt til unge (og voksne) fra 13 år og opefter. Projektet omfatter en trilogi med tre fortællinger bygget på historiske begivenheder – hvor "den lille historie i den store" bliver levendegjort gennem tre forskellige kærlighedshistorier, der samlet set strækker sig over 115 år, fra Djurslands herregårde, over Flensborg Havn, til en norsk kz-lejr.

De tre produktioner "Livets blå Tone" (2014), "Livets blå Bølge" (2015) og "Den blå Tid" (2016) kulminerer i 2017 med visning af hele trilogien i en slags totalteater: "Tro, håb og kærlighed". Trilogien bygger på en autentisk kærlighedshistorie fra Djursland, hvor man i første del får introduceret et skrin/en spilledåse med kærlighedsbreve i. Skrinet går igen gennem trilogien, fyldes med flere kærlighedsbreve og skal symbolisere menneskers vilje til at elske trods stand, afstand og modstand. Teatret laver i den forbindelse omfattende research bl.a. i samarbejde med lokalarkiverne og Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, ligesom der researches og samarbejdes med Frøslevlejren, Flensburg Kommune, de lokale arkiver og Søfartsmuseet i Flensburg, flere norske kommuner og Nord-Trøndelag Teater. Lokalt/regionalt samarbejdes med bl.a. Fregatten Jylland og Gammel Estrup – Herregårdsmuseet. Forestillingerne spilles på steder, der har forbindelse til fortællingen og tiden.

Hvert andet eller tredje år producerer teatret endvidere en dukkeforestilling baseret på de norske folkeeventyr af Asbjørnsen og Moe. I foråret 2015 var det forestillingen "I det blå Bjerg". Herudover har teatret påbegyndt en tradition med opsætning af juleforestillinger, også med lokalt udgangspunkt. Forestillingen i 2014 "Jul i den gamle mølle" var inspireret af historier fra Marie Mølle i Ebeltoft og Baunhøj Mølle i Grenaa; forestillingerne blev opført i møllerne.

Syddjurs Egnsteater har i den treårige periode 2012-14 vist 7 produktioner, med i alt 121 lokale forestillinger og 80 på turné. Der kan kun måles på lokalt publikum, da der ikke laves publikumsstatistik for turnéforestillinger. Et samlet overblik er vist i tabel 3.

Tabel 3: Antal produktioner, forestillinger og publikummer

Produktioner		Lokale forestillinger	Turné-forestillinger	Publikum Lokale forestillinger
Produktioner – 2012				
Egenproduktion:	<ul style="list-style-type: none"> Krag Nicklas 	14 6	11 3	117 203
Genopsætning:	<ul style="list-style-type: none"> Kan du se mig 	17	11	330
Total – 2012		37	25	640
Produktioner – 2013				
Egenproduktion:	<ul style="list-style-type: none"> Krimi Østen for Solen 	28 25	23 19	145 245
Total – 2013		53	42	390
Produktioner – 2014				
Egenproduktion:	<ul style="list-style-type: none"> Livets blå Tone Jul i den gamle mølle 	19 12	9	340 644
Total – 2014		31	13	784

Syddjurs Kommune har indført en model, hvor kommunen køber teaterforestillinger til skolerne, som kan bestille gratis teaterforestillinger. Teatret rykker så ud på skolerne og spiller forestillingerne som åbne forestillinger – både for de skoleklasser, som har rekvireret forestillingen og for evt. andre publikummer, der ønsker at se samme forestilling. Det betyder, at der ikke kan beregnes belægningsprocenter i gængs forstand.

Teatrets øvrige aktiviteter omfatter især VærelZe 313 og undervisningstiltaget "Backstage", begge etableret i forlængelse af målene i egnsteateraftalen. VærelZe 313 blev igangsat for ca. 5 år siden og består af et ungdomstilbud for, med og af unge, der er interesseret i at arrangere, udbyde og opleve teater, musik og anden form for scenekunst. Over de første år udviklede programfladen sig til primært at være musik og

standup. Teaterlederen har i det sidste år arbejdet meget med, at aktiviteterne i højere grad skal dreje sig om scenekunst og har i år bl.a. haft de unge med på Aprilfestivalen i Frederikssund. I forårssæsonen 2015 består crewet af ca. 15 unge. Teaterlederen medvirker til at rammesætte og pushe særlige dagsordener, men ellers står de unge selv for alt arbejde og aktivitet.

Backstage er en teaterskole for de 12-15-årige med en fast tilknyttet teaterlærer, et tværgående SkoleTeaterSamarbejde og workshops for lærere og andre undervisere. Endelig udbyder teatret en årlig Sommercamp, et tilbud om en uges teaterundervisning, ligesom teatret indgår i en række tværgående kulturbegivenheder som børnekulturturnat, Barda mv.

4.2 I det blå Bjerg

I evalueringsperioden har teatret alene spillet børneforestillingen "I det blå Bjerg". Evaluator så den til premieren på Rønne Gymnasium en lørdag eftermiddag, vist som en åben, gratis forestilling. Den er bygget over et eventyr af Asbjørnsen og Moe og fremført som en dukkeproduktion, med synlige dukkeførere. Forestillingen er rettet mod de 4-9-årige og varer 45 minutter. Produktionen er den tredje af de norske eventyrgengivelser, hvor teatret tidligere har iscenesat "Askefis" og "Østen for solen og vesten for månen". Disse to og "I det blå Bjerg" regnes alle for hovedværker i den omfattende eventyrsamling.

Forestillingen "I det blå Bjerg" har en klassisk eventyrhandling i kategori med Tornerose, Klodshans og Fyrteøjet – med prinsesse, heks, officer og menig soldat samt et trehovedet uhyre. Magi, skønhed, farer og forløsning giver et klassisk flow gennem forestillingen. De underliggende temaer drejer sig om mod, vedholdenhed og retfærdighed.

For evaluator var det dukkerne og dukkeførerne, der var den egentlige kunstneriske oplevelse. Med flotte naturtro og udtryksfulde dukker spiller de to dukkeførere i et vellykket dobbeltspil. Dels fører de dukkerne sikkert og dygtigt, og ingen er i tvivl om, at dukkerne har hovedrollerne, dels spiller dukkeførerne selv med i afdæmpet form. Det bevirker, at de tilsigtede effekter (spænding, overvindelse, glæde osv.) nærmest fordobles. Der er relativt mange roller, og de to førere skifter smidigt mellem disse og gestalter overbevisende de enkelte karakterer. Stykkets centrale karakterer findes i to forskellige dukkestørrelser. De små handskedukker spilles med førere bag forhænget, flere steder med dukkeskift på scenen, synligt for publikum, hvilket giver en fin effekt i form af dels en lille ironisk distance, dels en direkte kommunikation med børnene.

Dukkeførerne er hhv. Margit Watt-Boolsen og Kenneth Andersson, begge uddannede skuespillere og gengangere i flere af Syddjurs Egnsteaters produktioner. Dukker og scenografi er lavet af scenograf Niels Secher. Han har været fast samarbejdspartner i alle tre eventyrproduktioner. Scenografien er meget enkel, bygget over tre trappestiger og to hold blødt sort stof, der anvendes til at skabe forskellige lokaliteter og stemninger med.

”I det blå Bjerg” er god underholdning – i børnehøjde og med klar og ligeværdig kommunikation, ingen ”talen ned til”. Forestillingen har en genkendelig eventyrhandling og tematik, den formidles professionelt, og forestillingen fungerer scenisk godt. Den får i øvrigt fine anmeldelser, og i Teateravisen fem stjerner.

4.3 Vurdering af den kunstneriske aktivitet

Det er evaluators vurdering, at Syddjurs Egnsteater lever op til egnsteateraftalen og målene for aftaleperioden. Evaluator anbefaler, at Syddjurs Kommune viderefører egnsteateraftalen med teatret.

Teaterlederen er en dygtig og kreativ producent, der tager nogle interessante kunstneriske valg, og teatret leverer generelt høj kunstnerisk kvalitet og kontinuitet. Ligeledes er vurderingen, at den kunstneriske praksis og repertoirevalget på fin vis realiserer teatrets kunstneriske vision. Der er generelt en klar linje fra vision til produktion, og der er en klar kontinuitet, både bagudrettet og fremadrettet. Teatrets (relativt nye) vinkel med lokalhistoriske udgangspunkter og værdier giver en interessant kunstnerisk basis og kunstnerisk berettigelse. Samlet set må det siges at være flot, ikke mindst set i forhold til de i kapitel 3 beskrevne udfordringer.

Teatret passer godt til kommunen, og dets fokus på børneteater og ungeaktiviteter. Fra politisk hold er der anerkendelse til teatret for netop de lokalhistoriske perspektiver og de værdier, som læses ind i forestillingerne. Her fremhæves repertoire med lokalhistorie, eventyr og naturen, som passer godt ind i området med dets mange lokale historier (herunder molbohistorier), den rige natur og nationalparken. Trilogien Hjerterum spiller meget fint op til satsningen Aarhus som Kulturhovedstad 2017, og samarbejdet med Aarhus-teatret Filuren virker som en rigtig god idé. Ved at samarbejde med en noget større aktør, styrkes Syddjurs Egnsteaters muligheder og synlighed på forskellig vis, og dette er formodentlig en væsentlig del af adgangsbilletten til 2017-involveringen.

Teatrets unge- og pædagogiske aktiviteter vurderes ligeledes positivt, og hovedparten har direkte scenekunsthaglig relevans. Det anbefales, at VærelZe 313's scenekunsthaglig styrkes yderligere, ligesom det anbefales, at Syddjurs Egnsteater tager initiativ til mere samarbejde med Kulturskolen om konkrete aktiviteter. Det gælder især mere tværgående tænkning i forhold til både unge teaterinteresserede og kulturskoleelever og de, som endnu ikke kommer i huset.

5 FORANKRING OG SYNLIGHED

5.1 Lokal forankring og samarbejde

Syddjurs Egnsteater har siden etableringen i 2009 i stigende grad formået at skabe lokal forankring. Som beskrevet i kapitel 3.3 er kommunestrukturen en udfordring i forhold til lokal synlighed, men teatret gør meget ud af at komme rundt i hele kommunen og i alle lokalområder, på skoler, i kulturhuse mv. Flere af de interviewede fremhæver, at trilogien Hjerterum medvirker til at skabe forankring og sammenhæng med den lokale kulturhistorie. Ligeledes beskrives, at der er fuld politisk opbakning i Syddjurs Kommune. Det faktum, at teatret har ændret navn, fremhæves som positivt, både som en anerkendelse fra teatret om tilhørsforhold og for kommunens branding generelt.

Syddjurs Egnsteater anerkendes lokalt for samarbejde og synlighed på kommunens skoler, omend teatret selv oplever, at skolerne er vanskelige at råbe op, også selv om forestillingerne er gratis. Både teatret og kommunen vurderer dog, at gratisordningen alt i alt er positiv. Teatret fremhæver, at ordningen medvirker til at trække flere børn, unge og deres voksne i teatret, også ud over skoleforestillingerne, og kommunen ser teatret og skoleordningen som et centralt element i den lokale bosætningspolitik, hvori kommunen bl.a. går efter at være en attraktiv arbejdskraftsforstad til Aarhus.

Teatret har for et par år siden lavet en arbejdsdeling med den lokale teaterforening, hvor det nu alene er egnsteatret, der står for børne-/ungeteater, mens teaterforeningen henter voksenteater til kommunen. Der er fortsat en pulje penge til bibliotekerne til børneteater. Det ses flere andre steder og kan være hensigtsmæssigt, da bibliotekerne på mange fronter arbejder med kulturformidling og har den direkte adgang til mange børn. Dog anbefales et styrket samarbejde og en øget koordinering mellem bibliotek og teater. Teatrets lokale samarbejde med øvrige kulturinstitutioner fungerer især på museumsområdet, jf. den aktuelle trilogi. Samarbejdet i Kulturhotellet er, som allerede nævnt, ikke optimalt.

Teatrets indsats i forhold til sponsorer og fonde har ikke været højt prioriteret i perioden, ligesom teatret ikke har en venneforening el.lign.

5.2 Kommunikation og synlighed

PR- og markedsføringsarbejdet foregår via det trykte program, som udkommer i 60.500 eksemplarer og husstandsomdeles, samt via hjemmesiden www.Syddjursegnsteater.dk, Facebook og det elektroniske nyhedsbrev. Grundet de tidligere nævnte administrative udfordringer er det ikke muligt at skaffe IT-statistik over followers mv. Den nye administrative medarbejder arbejder på at ændre dette.

Via det fælles site www.Kulturhotellet.dk kan man også tilgå information om Syddjurs Egnsteater og dets egen hjemmeside, men teatret er ikke ret synligt, og man skal vide, hvad man leder efter. Herudover arbejder teatret med direct mail til skoler, institutioner m.fl.

På tværs i regionen arbejder Syddjurs Egnsteater aktuelt sammen med Teaterhuset Filuren og løbende med andre egnsteatre (Opgang 2, Limfjordsteatret m.fl.), ligesom teatret er med i det regionale scenekunstnetværk SceNet. Her medvirker teatret sammen med tre andre teatre i projektet ”Scenekunst i den åbne Skole”, med udvikling af en læringsplatform WDU-Lab, som skal sælges til skolerne (planlagt lanceret i 2016).

Internationalt arbejder Syddjurs Egnsteater aktuelt sammen med kommuner, teatre, museer og arkiver i Nordtyskland (Flensburg) og Nordnorge (Mosjøen og Levanger) omkring det fireårige scenekunstprojekt Hjerterum.

Med hensyn til presseomtale er det teatrets erfaring, at det er vanskeligt at få synlighed i de lokale såvel som de landsdækkende medier, mens teatret på det seneste har haft meget omtale i især de nordnorske, men også de nordtyske medier.

5.3 Vurdering af forankring og synlighed

Evaluatoren vurderer, at Syddjurs Egnsteater har styrket den lokale forankring og placeret sig stadig stærkere kommunalpolitisk over de seneste år. Teatret har mange samarbejdspartnere både lokalt, regionalt og internationalt, og både inden for scenekunst og på tværs af kulturområder. Til gengæld bør der ske en aktiv indsats for at styrke det interne samarbejde i Kulturhotellet.

Etablering af en venneforening kan anbefales af hensyn til at styrke den lokale forankring og et bredere ejerskab til teatret. Ligeledes anbefales, at fundraising-indsatsen opprioriteres med henblik på at styrke teatrets økonomiske fundament. En anden måde at styrke fundamentet på er ved at få yderligere en kommune med i ejerskabet. Her er Norddjurs Kommune oplagt. Der er ikke tradition for, at de to kommuner søger samarbejde, men Syddjurs Egnsteater har over de seneste par år påbegyndt en proces med forskellige samarbejdstiltag som fx planerne om Børneteaterfestivalen 2018 med fælleskommunalt værtskab. Det anbefales, at processen fortsættes, og at der også fra Syddjurs Kommunes side tages initiativ til dialog om et mere systematisk teatersamarbejde. Norddjurs Kommune har et godt kulturhus, Pavillonen i Grenaa, men her er programfladen især musik og koncerter, og man har ikke noget professionelt teater.

Grundet de beskrevne udfordringer i teatrets administration har nyhedsbrev og synlighed generelt fået for lidt fokus over en længere periode. Det anbefales derfor at styrke synlighedsarbejdet markant, ikke mindst den elektroniske nyhedsformidling og kommunikation. Herunder bør synligheden på Kulturhotellets fælles hjemmeside opprioriteres. Som det er aktuelt, kræver det 3-4 målrettede klik, før man kommer til oplysninger om teatret og dets aktiviteter. Tilsvarende gælder, at teatrets fysiske synlighed er vigtig i gentænkningen af Kulturhotellet. Teatrets visuelle identitet skal være synlig på Kulturhotellets facade, ligesom man kan forestille sig, at teatret er en aktiv og synlig del af de nye ankomst- og servicearealer og den fremtidige cafedrift.

6 METODE – DATAINDSAMLING

Evalueringen er gennemført over fire faser ud fra følgende fremgangsmåde:

Metoder og interessenter
<i>Desk research</i> <ul style="list-style-type: none">• Desk research, herunder vedtægter, egnsteateraftale, teatrets selvevaluering, årsrapporter, presseklip mv.• Analyser af det kvantitative materiale, indsamlet og bearbejdet af Kulturstyrelsen• Indledende møde med Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst
<i>Interviews</i> <ul style="list-style-type: none">• Interviews med teatrets leder og bestyrelsesformand• Interviews med Syddjurs Kommunes kulturudvalgsformand og kulturchef og -konsulent• Gruppeinterview med de ovennævnte samlet
<i>Forestillinger og andre aktiviteter</i> <ul style="list-style-type: none">• Set teatrets egenproduktion ”I det blå Bjerg”
<i>Afrapportering</i> <ul style="list-style-type: none">• Udarbejdet nærværende rapport• Præsenteret rapporten for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst

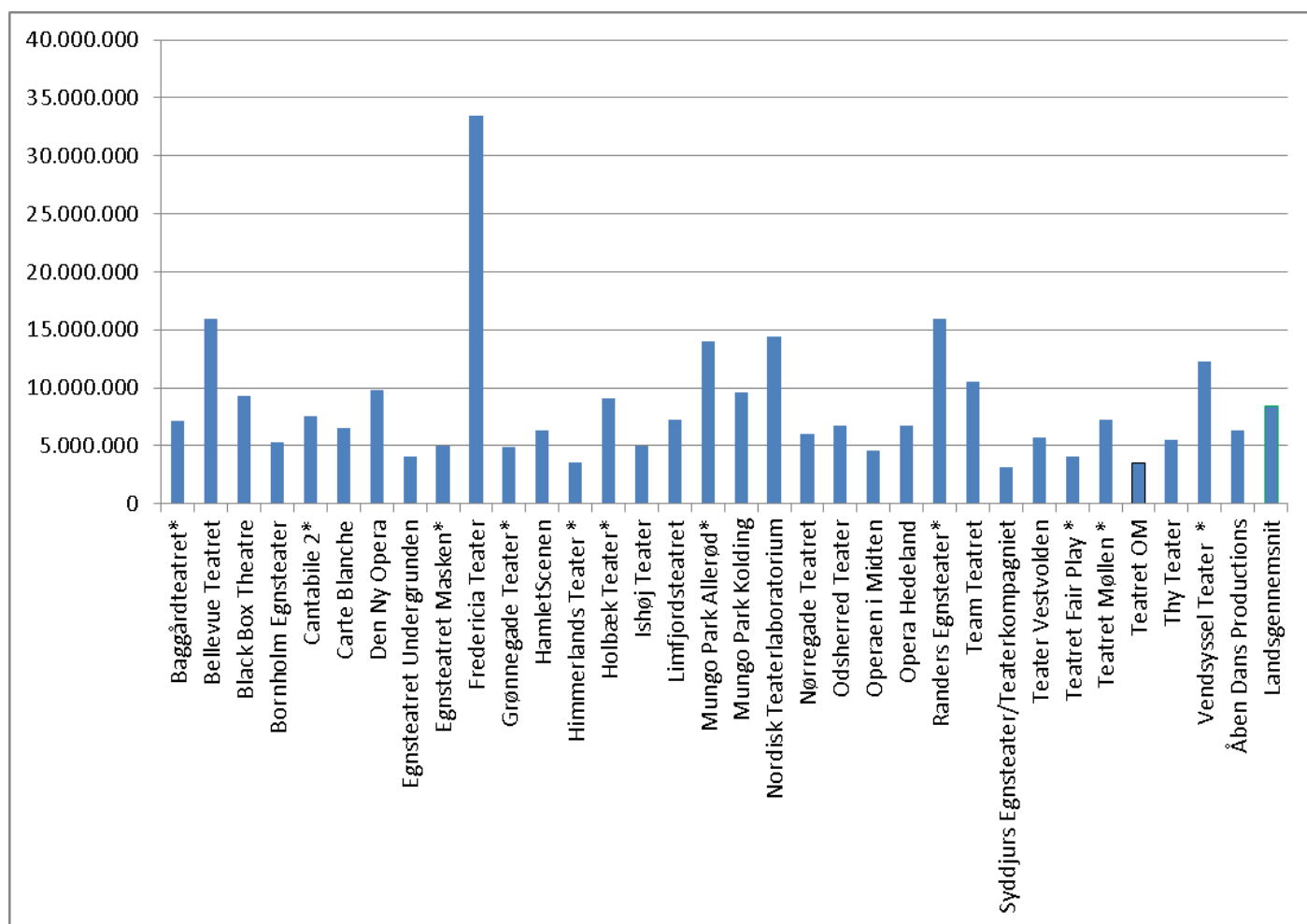
Det metodiske greb, der ligger til grund for at evaluere den kunstneriske aktivitet, er Ønskekvistmodellen. Ønskekvistmodellen er udviklet af forskere fra Aarhus Universitet². Den udgør en enkel model for, hvordan man – på struktureret vis – kan diskutere og vurdere kvalitet i den performative kunst. Ønskekvistmodellen skitserer kunstnerisk kvalitet som en kombination af Villen, Kunnen og Skullen, forstået som Engagement, Evner og Nødvendighed.

² Ønskekvistmodellen: Kunstnerisk kvalitet i performativ kunst, Klim 2003 samt Ønskevisten: En håndbog i evaluering af teater, dans og musik, Klim 2005, begge Jørn Langsted, Karen Hannah og Charlotte Rørdam Larsen, Aarhus Universitet.

BILAG 1: ALLE EGNSTEATRES SAMLEDE OMSÆTNING I 2013

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2013.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2013 til 31-6 2014.

BILAG 2: EGNSTEATRES OMSÆTNING – 2013, OFFENTLIGT DRIFTSTILSKUD OG ØVRIGE INDTÆGTER

Figur udarbejdet på baggrund af tal fra godkendte regnskaber for 2013.

For teatre mærket med * er tal fra regnskaber perioden 1-7-2013 til 31-6 2014.

